

พัฒนาการเด็กปฐมวัย 2-6 ปี

ด้านร่างกาย

กล้ามเนื้อใหญ่ ยืนบนขาข้างเดียวได้ 2 วินาที วิ่งได้ดีแต่ไม่สามารถเริ่มหรือหยุดได้ทันที กระโดดชั้นสองขาพร้อมกันและกระโดดลงจากเก้าอี้ได้ กระโดดข้ามเชือกที่กันสูงจากพื้น 8 นิ้ว เคลื่อนไหวนิ้วมือแต่ละนิ้วได้โดยอิสระ

กล้ามเนื้อเล็ก มือและนิ้วมือทำงานประสานกันได้ดี ต่อแท่งบล็อกได้สูง 8 ชั้น เคลื่อนไหวนิ้วมือแต่ละนิ้วได้โดยอิสระ

สติปัญญา

อยากจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยการตั้งคำถามบ่อย ๆ รู้จักสีหลายสี เริ่มมีสมาธิ ตั้งอกตั้งใจเป็น สนใจค้นหาสำรวจสิ่งต่าง ๆ

สังคม

ชอบช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ชอบออกคำสั่ง แยกระหว่าง "คุณพ่อ" กับ "คุณแม่" ได้ บางครั้งก็ยังใช้ภาษา คำพูด และท่าทางแบบเด็กทารก

พัฒนาการเด็ก อายุ 2-3 ปี

จิตใจและอารมณ์

อารมณ์ขึ้น ๆ ลง ๆ ไม่ยอมยืดหยุ่น ต้องเอาให้ได้อย่างใจต้องการ รู้ถึงเพศของตน เริ่มสนใจความแตกต่างทางร่างกายระหว่างหญิงและชาย

พัฒนาการเด็กปฐมวัย 2-6 ปี

พัฒนาการ เด็กอายุ 3-4 ปี

ด้านร่างกาย

พัฒนาการจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเรื่องส่วนสูงและน้ำหนัก สำหรับน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการเจริญเติบโตของกระดูกและกล้ามเนื้อที่มากขึ้น ทำให้สามารถควบคุมกล้ามเนื้อ ในการเคลื่อนไหวและการทรงตัวได้ดี เด็กๆ มักจะวิ่ง กระโดด และไม่หยุดอยู่นิ่งๆ จึงพร้อมจะทำกิจกรรมเกี่ยวกับการออกกำลังกายได้มากขึ้น รวมไปถึงการใช้มือหยิบจับสิ่งของ และการช่วยเหลือตนเองของเด็ก ก็ดีขึ้นเป็นลำดับ

ด้านสติปัญญา

สามารถพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาให้เพิ่มมากขึ้นด้วยการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เด็กจะเรียนรู้ด้านคำศัพท์และภาษามากขึ้น ช่างซักถาม อยากรู้ อยากเห็น เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากการกระทำและการใช้ประสาทสัมผัสของตัวเอง คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง มีความคิดและเหตุผล ที่ยังไม่สมบูรณ์ ดังนั้นเด็กต้องเรียนรู้จากของจริง โดยพ่อแม่ คนในครอบครัวหรือผู้เลี้ยงดู ต้องพยายามให้เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กพัฒนาการคิดและการแก้ปัญหา

ด้านสังคม

ชอบเข้ากลุ่ม มีท่าที่เป็นมิตร รู้จักผ่อนปรน รู้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง แต่ยังไม่เข้าใจแท้จริงถึงการร่วมมือช่วยเหลือกัน อยากมีเพื่อน จนบางครั้งยอมเป็นลูกไล่ให้เด็ก โหดหรือยอมเข้ากลุ่มเด็กที่เล็กกว่า ถ้าเข้ากลุ่มไม่ได้จะหาวิธีใหม่ๆ เช่น บางคนแสดงท่าทางตลก เพื่อนจะได้ชอบใจและยอมรับเข้ากลุ่ม มักเปลี่ยนเพื่อนเล่นบ่อย เลือกเพื่อนเล่นเป็นเพศตรงข้ามมากกว่าจะเล่นกับเพศเดียวกัน และคนที่เหนือกว่าคนอื่นมักจะได้เป็นหัวหน้า

ด้านอารมณ์และจิตใจ

เด็กอายุ 3 - 4 ปี จะมีพัฒนาการทางอารมณ์มากขึ้น เพราะมีพัฒนาการด้านร่างกาย ทำให้เด็กสามารถแสดงความต้องการของตนได้มากขึ้น เด็กอาจมีความกระวนกระวายใจ ไม่นิ่งใจ เอาแต่ใจตนเอง และมักแสดงออกชัดเจน เช่น พุดตดอ้าง เลียงสั้น ตูดนิ้วมือ แคะจมูก กัดเล็บ หรือแสดงอาการไม่พอใจเมื่อถูกห้าม ร้องไห้เสียงดัง ขว้างปาสิ่งของ เป็นต้น ซึ่งจะเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวแล้วหายไป เพราะเด็กวัยนี้มีช่วงความสนใจสั้น นอกจากนี้ ความพร้อมของพัฒนาการทางร่างกาย ก็เป็นสาเหตุหลักด้วย เพราะเด็กในวัยก่อนอายุ 4 ปี จะชน ต้อ และเจ้าอารมณ์ เพราะสมองส่วนหน้า ส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมอารมณ์และการยับยั้งชั่งใจ ยังพัฒนาไม่สมบูรณ์แต่เมื่อเด็กโตขึ้นความรุนแรงของอารมณ์ที่แสดงออกจะลดลงตามวัย ซึ่งพ่อแม่และคนในครอบครัวจะผู้ช่วยที่ดีที่สุด ให้เด็กมีพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจไปในทิศทางที่ดี

พัฒนาการเด็กปฐมวัย 2-6 ปี

พัฒนาการ เด็กอายุ 5-6 ปี

ด้านร่างกาย

การเจริญเติบโตของร่างกายส่วนต่างๆ จะยังไม่เท่ากัน ปอดจะยังมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับส่วนอื่นๆ หัวใจจะเจริญเติบโตเร็วมาก เด็กวัยนี้ จะเต็มไปด้วยพลัง และเคลื่อนไหวมาก เพราะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ นั้นพัฒนาเร็วกว่ากล้ามเนื้อมัดเล็ก

ด้านสติปัญญา

สมองของเด็กวัยนี้ พัฒนาการดีขึ้นเป็นลำดับ สำหรับเด็กที่ผ่านการฝึกระเบียบและความอดทนรอคอยจากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือครู ในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เด็กจะสามารถควบคุมตัวเองได้ดี และเมื่อเด็กเรียนรู้ จดจำประสบการณ์ในเชิงลบ ทั้งจากอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการถูกทำโทษ สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งช่วยเตือนไม่ให้เด็กชนหรือทำผิดซ้ำอีก ดังนั้นเด็กในวัยนี้ จะซุกซนน้อยลง มีสมาธิมากขึ้น

อารมณ์ จิตใจ

เด็กวัยนี้ จะยังมีความกรวนกระวายใจและรู้สึกกลัวอย่างไรเหตุผลอยู่ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วพวกเขาจะมีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความเชื่อมั่น ในตัวเอง การควบคุมอารมณ์ (Impulse control) เด็ก ในระยะแรกเกิดจนถึงอายุ 5 - 6 ปี จะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ดี รู้สึกอย่างไรจะแสดงออกทันที จึงเห็นว่าบางครั้ง เด็กเล็กๆ จะมีพฤติกรรมสลับไปมา ในการแสดงออกของความรัก ความ โกรธ ความเกลียด หรือ อาละวาดให้เห็นอยู่เสมอๆ

ด้านสังคม

เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่หน่วยสังคมอื่น คือ โรงเรียน เด็กจะได้เรียนรู้การเป็นสมาชิกของกลุ่มเพื่อนรุ่นเดียวกัน สัมพันธภาพที่มีต่อเพื่อนจะสอนการเป็นอยู่ในสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่นจะสร้างลักษณะนิสัยการแข่งขัน และสอน ให้เด็กรู้จักการร่วมมือกับผู้อื่น กลุ่มจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก ในวัยนี้ ดังนั้น พ่อแม่ควรจะสนับสนุน ให้เด็กได้เข้ากลุ่มที่เหมาะสมกับสภาพของตัวเอง

👤 การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 👤

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ด้านร่างกาย

1) ภาวะการเจริญเติบโต

- น้ำหนัก ตามเกณฑ์อายุ
- ส่วนสูง ตามเกณฑ์อายุ
- น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

2) สุขภาพอนามัย

ความสะอาดของอวัยวะต่าง ๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า เสื้อผ้า

3) สุขอนามัยที่ดี

- ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร
- ล้างมือหลังจาก ใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วม
- แปรงฟันหลังรับประทานอาหาร
- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด
- เล่นถูกวิธีและปลอดภัย
- เล่นร่วมกับผู้อื่นอย่างปลอดภัย

4) ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ

ก. ความสามารถในการเคลื่อนไหว (กล้ามเนื้อใหญ่)

- กระโดดขาเดียวข้ามเส้นไปข้างหน้า
- กระโดดเท้าคู่ข้ามสิ่งกีดขวางไปข้างหน้า
- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้น
- โยนลูกบอลไปที่เป้าหมาย
- วิ่งซิกแซก
- เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนว

ข. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

- ตัดกระดาษตามแนวเส้นได้
- พับกระดาษตามรูปร่างที่กำหนดได้

👦 การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 👧

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ด้านอารมณ์ - จิตใจ

- 1) ร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี
- 2) แสดงความรู้สึกและอารมณ์เหมาะสมกับเหตุการณ์
- 3) มีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก
- 4) แสดงความพึงพอใจเมื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งสำเร็จ
- 5) แสดงความพึงพอใจในผลงานของผู้อื่น
- 6) มีวินัยและความรับผิดชอบในตนเอง
 - มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ
 - จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่
- 7) ความเมตตา
 - เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันของเล่นของใช้
- 8) ประหยัด
 - ใช้น้ำ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด
- 9) ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และออกกำลังกาย
 - ชื่นชมและแสดงออกขณะทำงานศิลปะ
 - ชื่นชมและแสดงออกทางดนตรี
 - ชื่นชมและแสดงออกในการเคลื่อนไหว
 - ชื่นชมและแสดงออกในการออกกำลังกาย

👤 การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 👤

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ด้านสังคม

- 1) ช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
 - รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
 - ราดน้ำหลังใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วม
 - ปู / เก็บที่นอนด้วยตนเอง
- 2) ปฏิบัติตนในการดูแลสิ่งแวดล้อมและรักธรรมชาติ
 - ทิ้งขยะถูกที่
 - ทำความสะอาดห้องเรียน/บริเวณที่ทำกิจกรรม
 - ดูแลรักษาต้นไม้
- 3) ปฏิบัติตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย
 - ใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับวัย
 - แสดงความเคารพเมื่อพบผู้ใหญ่
 - แสดงอาการขอบคุณ เมื่อรับของขวัญจากผู้ใหญ่
 - ยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ
- 4) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - เล่นและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
 - ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
 - เล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม
 - ปฏิบัติตามข้อตกลง
 - รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง
 - เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี

👦👦 การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 👦👦

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ด้านสติปัญญา

- 1) ใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย
 - สนทนาโต้ตอบ / เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - ฟังแล้วนำมาพูดถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้
 - เปิดและทำทำอ่านหนังสือพร้อมทั้งเล่าเรื่องไปด้วย
 - เขียนชื่อของตนเองตามแบบ
- 2) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
 - บอกหรือชี้ความสัมพันธ์ของตำแหน่งของสิ่งของ
 - จำแนกสิ่งของตามสี ขนาด รูปทรง
 - บอกเหตุผลในการจำแนกสิ่งของ
 - เปรียบเทียบจำนวน ขนาด น้ำหนัก
 - ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 3) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 - สร้างผลงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์
 - เล่าเรื่องจากผลงานศิลปะที่สร้างขึ้นตามจินตนาการได้
 - เคลื่อนไหวอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์
- 4) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้
 - ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจตั้งแต่ต้นจนจบอย่างมีความสุข
 - ถามคำถาม / แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ

